

## POSTANOWIENIE

13 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 13 sierpnia 2025 r. w Warszawie  
w sprawie ze skargi J.T i R.T. o stwierdzenie niezgodności z prawem  
prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie  
z 19 października 2022 r., VI ACa 850/21,  
wydanego w sprawie z powództwa J.T. i R.T.  
przeciwko Bankowi spółki akcyjnej w W.  
o zapłatę,

**1) odrzuca skargę,**

**2) zasądza od J.T. i R.T. na rzecz Banku S.A. w W. kwoty po  
2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania  
wywołanego wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z  
prawem prawomocnego wyroku wraz z odsetkami w wysokości  
odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia  
pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia  
orzeczenia powodom do dnia zapłaty.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 października 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie  
z powództwa J.T. i R.T. przeciwko Bankowi S.A. w W. o zapłatę, na skutek apelacji  
pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 6 września 2021 r., XXV C  
64/20, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w punkcie pierwszym częściowo w

ten sposób, że oddalił powództwo o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 1 988 828,36 zł za okres od 7 lutego 2020 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 384,66 CHF za okres od 7 lutego 2020 r. do dnia zapłaty (pkt I), oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II), zasądził od pozwanej na rzecz powodów kwotę 8100 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (pkt III).

Powodowie wnieśli skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wskazanego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, zaskarżając to orzeczenie w części, tj. w zakresie punktu I. Swoją skargę powodowie oparli na podstawie naruszenia następujących przepisów: art. 496 w zw. z art. 497 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. UE z 1993 r., L 95, s. 29; dalej jako „dyrektywa 93/13”); art. 455 w zw. z art. 481 § 1 i 2 w zw. z art. 5 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13; art. 496 w zw. z art. 487 § 2 k.c.; art. 58 § 1 i 3 w zw. z art. 89 k.c.

Skarżący wnieśli o stwierdzenie, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 października 2022 r., VI ACa 850/21, jest niezgodny z art. 496 w zw. z art. 497 w zw. z art. 455 w zw. z art. 481 § 1 i 2 w zw. z art. 487 § 2 w zw. z art. 58 § 1 i 3 w zw. z art. 89 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13.

Pozwana złożyła odpowiedź na skargę, w której wniosła o odrzucenie skargi oraz o zasądzenie solidarnie od powodów na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga podlegała odrzuceniu z dwóch niezależnych przyczyn.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa i jej celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417<sup>1</sup> § 2 k.c.).

Orzeczenie niezgodne z prawem to takie, które jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej.

Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć zatem charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności (zob. wyrok SN z 28 lutego 2018 r., II CNP 21/17; postanowienie SN z 31 stycznia 2022 r., I CNP 8/22). Definicja bezprawności zawarta w art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c. jest zatem odmienna od rozumienia tego pojęcia funkcjonującego generalnie na gruncie prawa materialnego i procesowego (postanowienie SN z 19 grudnia 2017 r., II CNP 39/17).

Skarga uregulowana w art. 424<sup>1</sup> i n. k.p.c. stanowi nadzwyczajny i sformalizowany środek procesowy, a wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle (postanowienia SN: z 30 grudnia 2021 r., V CNP 13/21; z 31 sierpnia 2022 r., I CNP 75/22; z 26 października 2023 r., I CNP 207/22).

Uchybienia w zakresie elementów konstrukcyjnych skargi nie mogą być usunięte na zasadach przewidzianych dla wymagań formalnych skargi jako pisma procesowego, do których odsyła art. 424<sup>5</sup> § 2 k.p.c. Brak któregośkolwiek z tych elementów stanowi zatem wystarczającą i samodzielną podstawę odrzucenia skargi (zob. np. postanowienia SN: z 16 lutego 2007 r., V CNP 8/07; z 21 czerwca 2023 r., I CNP 184/22).

Dążąc do spełnienia wymogu konstrukcyjnego określonego w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c. skarżący podnieśli, że „wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a także, że zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Brak jest ustawowej podstawy do złożenia skargi o wznowienie postępowania, ponadto zaskarżony wyrok nie podlegał zaskarżeniu skargą kasacyjną ze względu na to, że dopiero w grudniu 2023 r. tj. po

wyrokach TSUE możliwe stało się określenie szkody powstałej na skutek błędnego ustalenia przez Sąd II instancji terminu początkowego naliczania odsetek ustawowych należnych konsumentowi oraz dopiero w grudniu 2023 r. TSUE wyjaśnił, że zarzut zatrzymania podnoszony przez przedsiębiorcę w procesie z konsumentem nie może pozbawiać konsumenta prawa do odsetek”.

Mimo że powodowie zawarli w skardze wywód prawny mający stanowić wykonanie dyspozycji art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c., Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 424<sup>8</sup> § 2 k.p.c., zgodnie z którym skarga podlega odrzuceniu, jeżeli zmiana zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie na podstawie kodeksu była lub jest możliwa albo jeżeli nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c.

Należy bowiem odróżnić niemożność zmiany lub uchylenia prawomocnego wyroku w drodze innych środków prawnych, która stanowi przesłankę dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c.), od wiążącego się z tą przesłanką wymagania skargi w postaci wykazania niemożności wzruszenia zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych, które stanowi jej element konstrukcyjny (art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c.). W konsekwencji odrzucenie skargi następuje nie tylko wtedy, gdy skarżący nie spełnił wskazanego wymagania, tj. nie zawarł w skardze wywodu mającego wykazać, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424<sup>8</sup> § 1 k.p.c.), ale również wtedy, gdy zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze innych środków prawnych była lub jest możliwa (art. 424<sup>8</sup> § 2 k.p.c.; postanowienie SN z 27 lutego 2020 r., II CNP 17/19).

W orzecznictwie przyjmuje się również, że strona wnosząca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna wykazać, że inne środki prawne, z których strona mogłaby ewentualnie skorzystać, były formalnie niedopuszczalne (zob. np. postanowienie SN z 14 maja 2020 r., II CNP 18/19). W niniejszej sprawie wniesienie skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 października 2022 r., VI ACa 850/21, biorąc pod uwagę wartość odsetek ustawowych za opóźnienie co do których powództwo

zostało oddalone, było formalnie dopuszczalne. Subiektywne przekonanie, że wniesienie skargi kasacyjnej nie doprowadziłoby do wzruszenia wskazanego wyżej wyroku nie ma natomiast żadnego znaczenia z perspektywy oceny dopuszczalności wniesienia skargi na podstawie art. 424<sup>1</sup> i n. k.p.c. Istotne jest to, że skarżący mieli możliwość wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, a nie to, że w ich przekonaniu skarga ta najprawdopodobniej okazałaby się nieskuteczna.

W ocenie Sądu Najwyższego skarżący nie wykazali ponadto, aby w niniejszej sprawie zachodził wyjątkowy wypadek, o którym mowa w art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c. Co więcej, stanowisko powodów jest wewnętrznie sprzeczne – z jednej strony podnoszą oni bowiem, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było ani nie jest możliwe, z drugiej – powołują się na wyjątkowy wypadek z art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c., który dotyczy sytuacji wniesienia skargi przez stronę, która nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, a więc sytuacji, w której wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innego środka prawnego było możliwe.

Wyjątkowe wypadki, o których mowa w art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c., obejmują jedynie okoliczności odnoszące się do nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia z przyczyn od niej niezależnych, np. z powodu ciężkiej choroby, katastrofy, klęski żywiołowej, błędnej informacji udzielonej przez pracownika sądu (postanowienia SN z 10 lipca 2024 r., I CNP 57/23; z 19 marca 2015r., IV CNP 58/14). W niniejszej sprawie powodowie nie wykazali, że nie wnieśli skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 października 2022 r. z powodu tego rodzaju przyczyn. Za wyjątkowy wypadek w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c. nie może być jednocześnie w żadnej mierze uznane wydanie przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej określonych orzeczeń, w których zaprezentowano wykładnię prawa korzystną z punktu widzenia interesów powodów. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem TSUE, wykładnia przepisu prawa Unii, dokonana przez Trybunał w ramach kompetencji przyznanej mu w art. 267 TFUE, wyjaśnia i precyzuje w miarę potrzeb znaczenie oraz zakres tego przepisu, tak jak powinien lub powinien być rozumiany i stosowany od chwili jego wejścia w życie (zob. *imprimis* wyroki TSUE: z 27 marca 1980 r.,

Denkavit italiana, 61/79, EU:C:1980:100, pkt 16; z 13 stycznia 2004 r., Kühne & Heitz, C-453/00, EU:C:2004:17, pkt 21; z 7 sierpnia 2018 r., C-300/17, pkt 55, ECLI:EU:C:2018:635). Wydanie przez TSUE wyroku, w którym zaprezentowana została określona wykładnia danego przepisu, nie może być zatem uznane za okoliczność kreującą nowy stan prawny, która uzasadniałaby wystąpienie wyjątkowego wypadku w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c.

Skarga wniesiona przez powodów nie spełnia ponadto wymogu konstrukcyjnego w postaci uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.).

Skarżący podnieśli, że doznaną przez nich szkodę mają stanowić skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 1 988 828,36 zł za okres od 7 lutego 2020 r. do 6 grudnia 2022 r. w wysokości 419 525,63 zł oraz od kwoty 384,66 CHF za okres od 7 lutego 2020 r. do 7 grudnia 2022 r. w wysokości 81,27 CHF, co do których powództwo zostało prawomocnie oddalone.

Należy jednak podkreślić, że tego rodzaju uszczerbek majątkowy, na jaki wskazali powodowie, nie jest traktowany jako stanowiący szkodę w rozumieniu art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że nieuwzględnienie powództwa w żądanej wysokości nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody (np. postanowienia SN: z 25 sierpnia 2015 r., II CNP 15/15; z 28 listopada 2016 r., II CNP 24/16; z 14 stycznia 2025 r., I CNP 9/24). Przyjmuje się również, że szkoda spowodowana przez wydanie orzeczenia powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia (np. postanowienie SN z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06). Gdyby przyjąć odmienne stanowisko, w przypadku każdego rozstrzygnięcia niekorzystnego w całości lub części dla jednej ze stron, można byłoby, w ramach wypełniania obowiązku wynikającego z w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., wykazywać jedynie wysokość żądania nieuwzględnionego przez sąd (postanowienie SN z 24 lipca 2024 r., I CNP 20/24). W takiej sytuacji skarga uregulowana w art. 424<sup>1</sup> i n. k.p.c. stanowiłaby środek, za pomocą którego strona postępowania, w razie uwzględnienia skargi i sformułowania następnie roszczenia odszkodowawczego wobec Skarbu Państwa, mogłaby w istocie uzyskać wyrok

uwzględniający powództwo, które wcześniej zostało prawomocnie oddalone po przeprowadzeniu, co do zasady, dwuinstancyjnego postępowania.

Szkoda powinna być spowodowana wydaniem wyroku zaskarżonego skargą o stwierdzenie jego niezgodności z prawem, zaś pomiędzy wyrządzeniem szkody a tym wyrokiem powinien zachodzić adekwatny związek przyczynowy. W sytuacji, w której, jak w niniejszej sprawie, skargą jest objęty wyrok sądu drugiej instancji częściowo oddalający powództwo, strona skarżąca powinna wykazać, że na skutek wydania tego wyroku doznała uszczerbku majątkowego, którego nie może jednak utożsamiać z niezasądzoną na jej rzecz kwotą. Skarżący powinni uprawdopodobnić doznanie innego rodzaju uszczerbku majątkowego pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym z wydaniem wyroku objętego skargą.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424<sup>8</sup> § 1 i 2 k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1, § 1<sup>1</sup>, § 3 w zw. z art. 105 § 1 i 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398<sup>21</sup> w zw. z art. 424<sup>12</sup> k.p.c. oraz w zw. w zw. z § 2 pkt 7 i § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

SSN Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[a.ł]